

POZĪCIJA NACIONĀLĀS TRĪSPUSĒJĀS SADARBĪBAS PADOMES SĒDEI

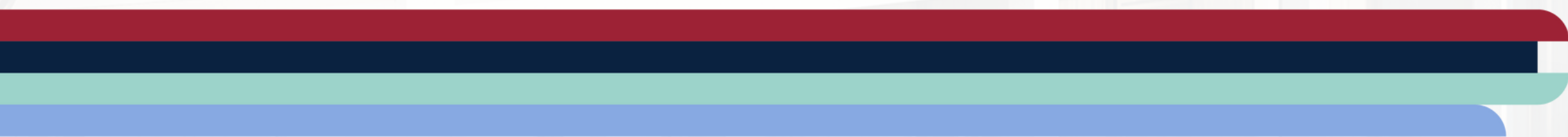
12.06.2025.

Par cilvēkkapitāla attīstību un
pieejamību

Par pasākumiem valsts konkurētspējas
veicināšanai

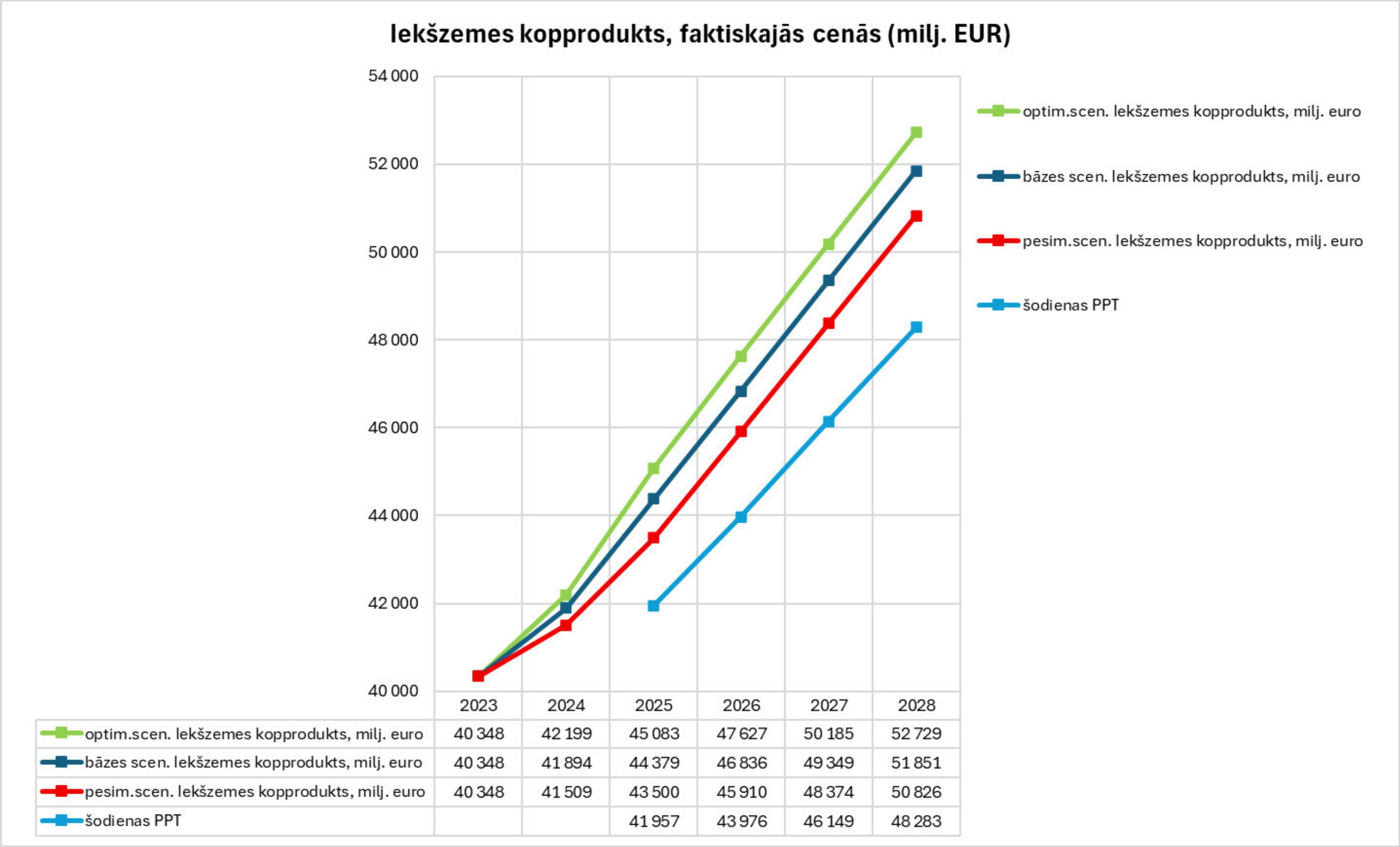

III. Labklājīga Latvija

Ekonomiskās politikas mērķis ir sasniegt ilgtspējīgu iekšzemes kopprodukta pieaugumu, audzējot produktivitāti, investīcijas, eksportu un nodarbinātību.

29. Darba tirgus attīstībai, virzot darbaspēku uz augstākas pievienotās vērtības nozarēm, **sekmēsim pilnvērtīgu dažādu grupu iesaisti darba tirgū**, ienākumu nevienlīdzības mazināšanu un reemigrāciju, kā arī **palielināsim darbaspēka pieejamību**, tai skaitā paplašinot iespējas **pār kvalifikācijai mūža garumā** un kvalifikācijas celšanai. Veidosim “sudraba ekonomikas” atbalsta programmas. Īstenosim **ekonomikas izaugsmes atbalstam pielāgotu imigrācijas politiku**. Novērsīsim šķēršļus jauniešu iesaistei darba tirgū nepamatotu krievu valodas zināšanu prasību dēļ.

IKP DINAMIKA UN PROGNOZES

DARBASPĒKS LATVIJĀ*

868 000

NODARBINĀTO
SKAITS

FM APRĒĶINĀJUŠI, KA:

LV EKONOMIKAS
TRANSFORMĀCIJAI
NEPIECIEŠAMI

> 900 000
NODARBINĀTO

*pēc CSP apkopotajiem datiem 2025. gadā

NODARBINĀTO SKAITS LATVIJĀ

	2024. gada		2025. gada	2025. gada 1. cet. izmaiņas pret 2024. gada			
	1. cet.	4. cet.	1. cet.	1. cet.		4. cet.	
				tūkstošos	%	tūkstošos	%
Pavisam (15–74 gadi)	879,9	867,2	868,0	-11,9	-1,4	0,8	0,1
vīrieši	434,1	426,4	430,4	-3,7	-0,9	4,0	0,9
sievietes	445,8	440,8	437,6	-8,2	-1,8	-3,2	-0,7
Jaunieši (15–24 gadi)	57,8	54,3	52,3	-5,5	-9,5	-2,0	-3,7

DARBASPĒKA REZERVJU IZMANTOŠANA

- Bezdarbnieku ātrāka iesaistīšana darba tirgū
- Ilgstošo bezdarbnieku iesaistīšana darba tirgū
- Ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iesaistīšana darba tirgū
 - pensionāri
 - studējošie/mācās
 - personas ar invaliditāti
 - māsaimnieces
 - “pazudušie jaunieši”, kas nemācās un nestrādā
- Reemigrācija/no Latvijas izceļojušo atgriešanās
- Parādos nonākušo iedzīvotāju iesaiste (“legalizēšanās”)
- Bērna kopšanas atvaļinājumā esošu personu motivēšana atgriezties darbā

JAUNUMI

Pieaugušo izglītības pārvaldība – neizmantota iespēja samazināt izdevumus un birokrātiju

11. Septembris, 2024

2023. gada 22. novembrī, izskatot VK revīzijas “Vai pieaugušo izglītība sasniedz tai izvirzītos mērķus un atbilst darba tirgus vajadzībām?” ziņojumu, LDDK uzskata par būtisku norādīt, ka ziņojuma ietvaros konstatētas vismaz divas darba devējiem būtiskas problēmas:

- Esošie valsts pārvaldes piedāvātie pieaugušo izglītības risinājumi nav ļāvuši veidot efektīvu pieaugušo izglītības sistēmu, jo faktiski nav sasniegta zemāko kvalifikāciju nodarbināto mērķa grupa, līdz ar to neveidojot tiešu ietekmi uz darba tirgus attīstību vai ietekmi tautsaimniecībā;
- Fragmentārā pieaugušo izglītības sistēmas īstenošana valsts pārvaldē saskaņā ar VK secinājumiem ir radījusi vismaz 17.9 milj. EUR finansējuma neproduktīvu izmantošanu.

ĀRVALSTU DARBA SPĒKA PIESAISTE

VIESSTRĀDNIEKU KATEGORIJAS – CITU VALSTU IEDZĪVOTĀJI, KURI PAŠLAIK ATRODAS LATVIJĀ

Ārzemnieki ar derīgām pastāvīgās uzturēšanās atļaujām un TUA, kurās iekļauta norāde “Tiesības strādāt bez ierobežojumiem” (cits iebraukšanas mērķis, piemēram, laulātie)

VIESSTRĀDNIEKU
PIESAISTE NO
TREŠAJĀM VALSTĪM

ES dalībvalstu, EEZ valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņi

Studenti (trešo valstu pilsoņi) – tiesības stādāt 20h nedēļā

Trešo valstu pilsoņi

Ukrainas civiliedzīvotāji darbaspējas vecumā

Politika ārvalstu darbaspēka piesaistē NAV

Zaļā koridora ieviešana uzticamiem uzņēmumiem NAV

tā vietā ir apgrūtināta jau esošā kārtība ar jauniem birokrātiskiem noteikumiem

Sadarbībā ar sociālajiem partneriem izvērtēta nepieciešamība pilnveidot darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā attiecībā uz darbinieka tiesībām neveikt darba pienākumus un uzteikt darba līgumu darba samaksas neizmaksas gadījumā, virsstundu darbu, dīkstāvi, nepilno darba laiku, koplīgumiem, darbnespējas periodu, kā arī iespēju samazināt darba devējiem izvirzāmās formālās prasības, vienlaikus nesamazinot vispārējo darbinieku tiesiskās aizsardzības līmeni.

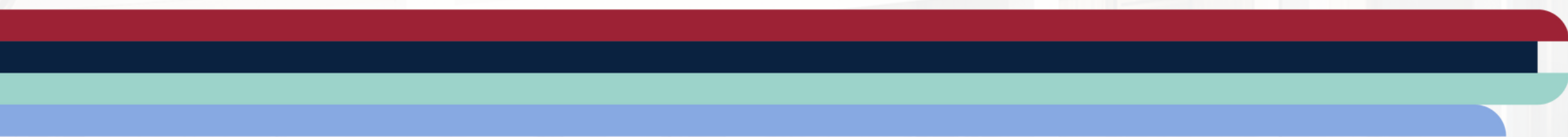
- 1) **Grozījumi Darba likumā**, kas nodrošina darba tirgus izmaiņām pielāgotu un taisnīgu darba tiesisko attiecību regulējumu.
- 2) **Pārskatīts slimības naudas un slimības pabalsta regulējums, uzlabotas darbnespējas lapu datu analītikas iespējas, kas tiek izmantotas darbnespējas lapu izsniegšanas pamatotības uzraudzībā.**

Par cilvēkkapitāla attīstību un
pieejamību

Par pasākumiem valsts konkurētspējas
veicināšanai

Virsstundu apmaksa

LDDK priekšlikums un tā pamatojums

Samazināt piemaksas apmēru par virsstundu darbu līdz 50%

Izteikt Darba likuma 68.panta pirmo daļu jaunā redakcijā:

(1) Darbinieks, kas veic virsstundu darbu vai darbu svētku dienā, saņem piemaksu ne mazāk kā 50 procentu apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes, bet, ja nolīgta akorda alga, — ne mazāk kā 50 procentu apmērā no akorddarba izcenojuma par paveiktā darba daudzumu.

Ieguvums - Latvijas uzņēmumu izlīdzināta konkurētspēja Baltijā

- Uzņēmēju konkurētspēja
- Izdevumu samazinājums publiskajā pārvaldē
- Investīciju piesaistes potenciāls
- Ēnu ekonomikas samazinājums (Virsstundu legalizēšana - iziešana no ēnām)
- Iedzīvotāju labklājība (jo parādās iespēja celt atalgojumu)

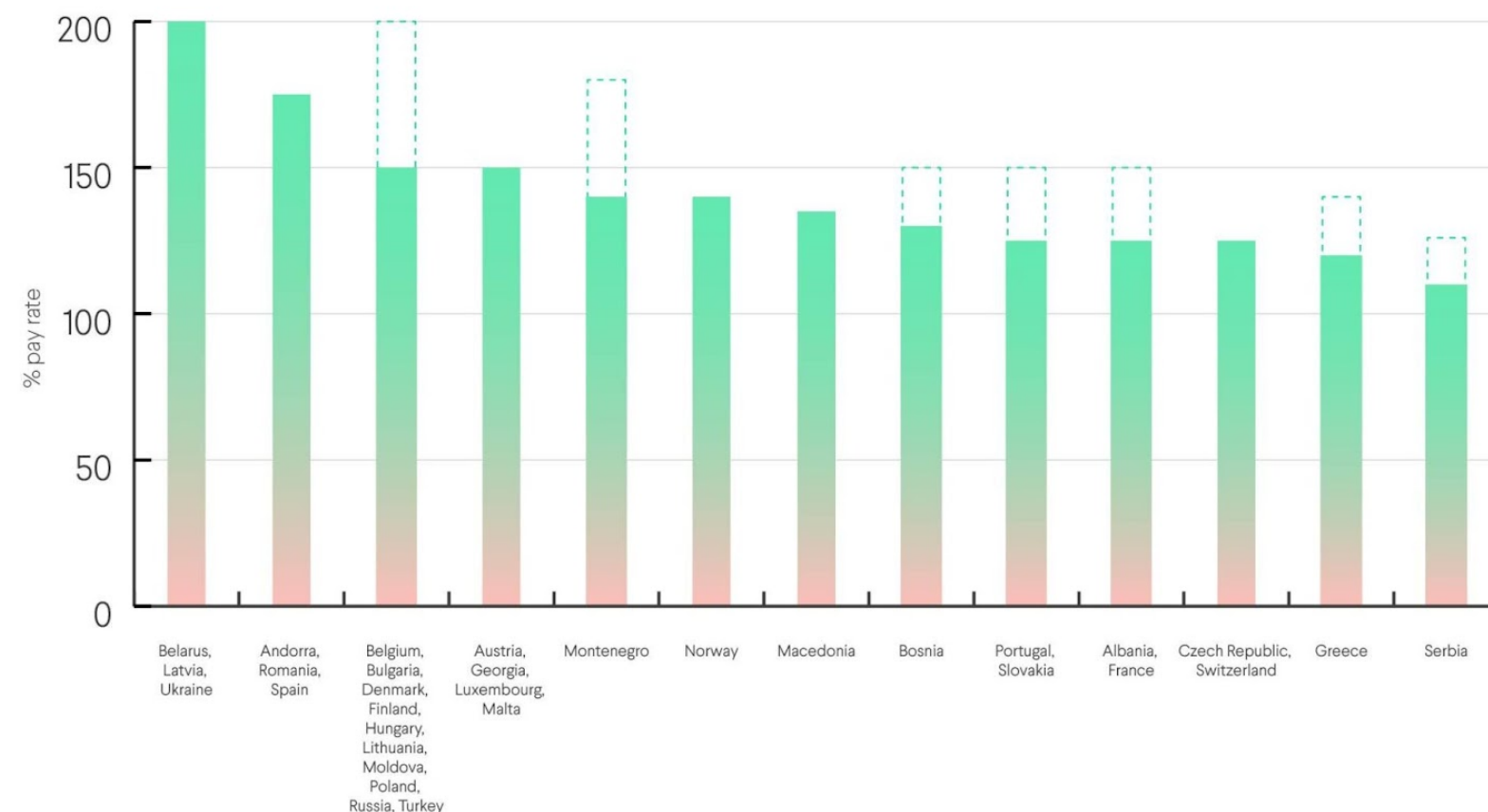
Virsstundu apmaksa

Esošais regulējums un salīdzinošie rādītāji

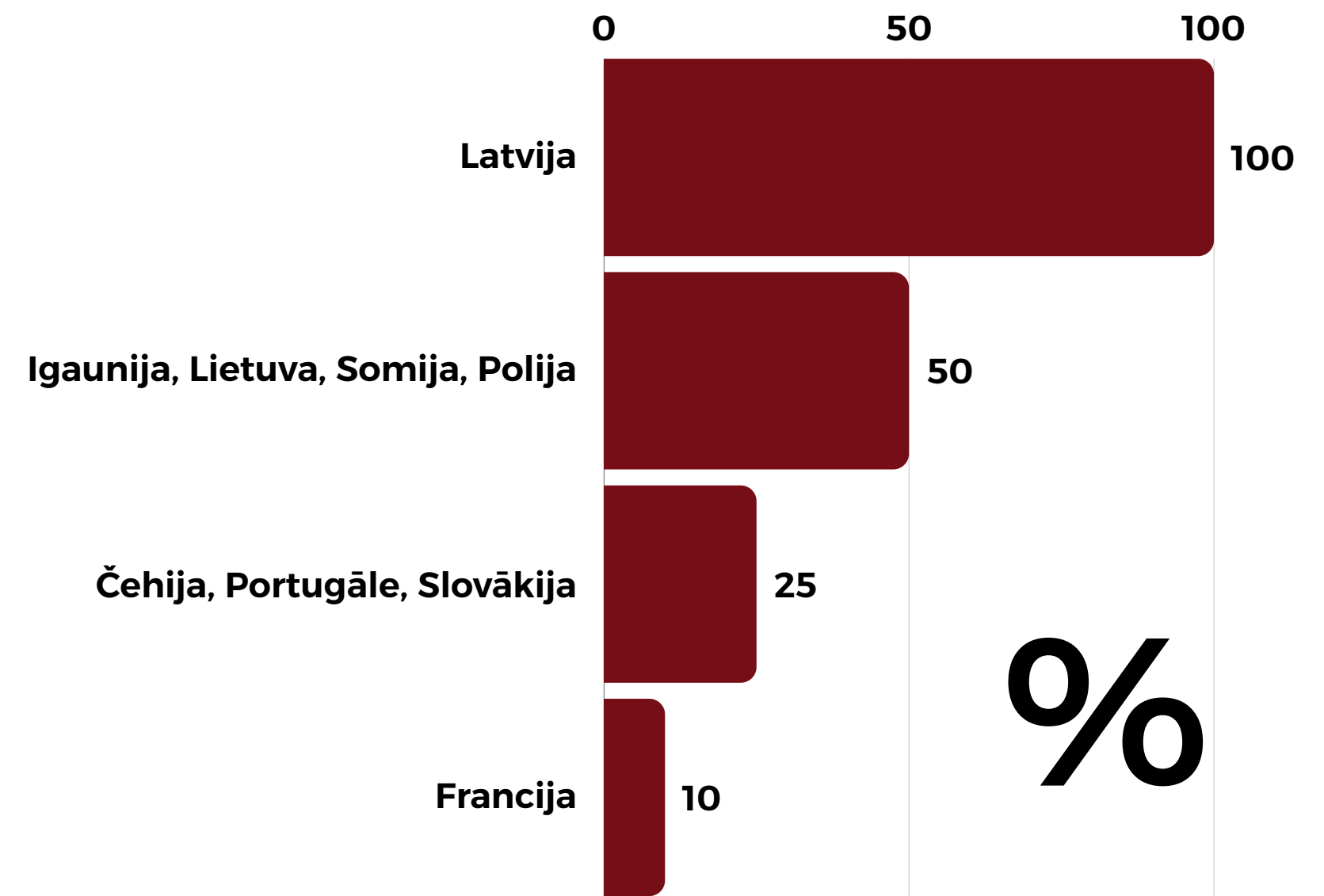
Darba likuma 68. pants noteic, ka darbinieks, kas veic virsstundu darbu saņem piemaksu **ne mazāk kā 100% apmērā no viņam noteiktās stundas vai dienas algas likmes.**

Overtime pay rate in Europe

talentUp.io

Virsstundu apmaksa ES

*Avots (Eurofond)

A decorative graphic in the bottom right corner consisting of a 2x2 grid of squares. The top-left square is light beige, the top-right is dark red, the bottom-left is light beige, and the bottom-right is bright red. A white quarter-circle is cut out from the bottom-left corner of the dark red square.

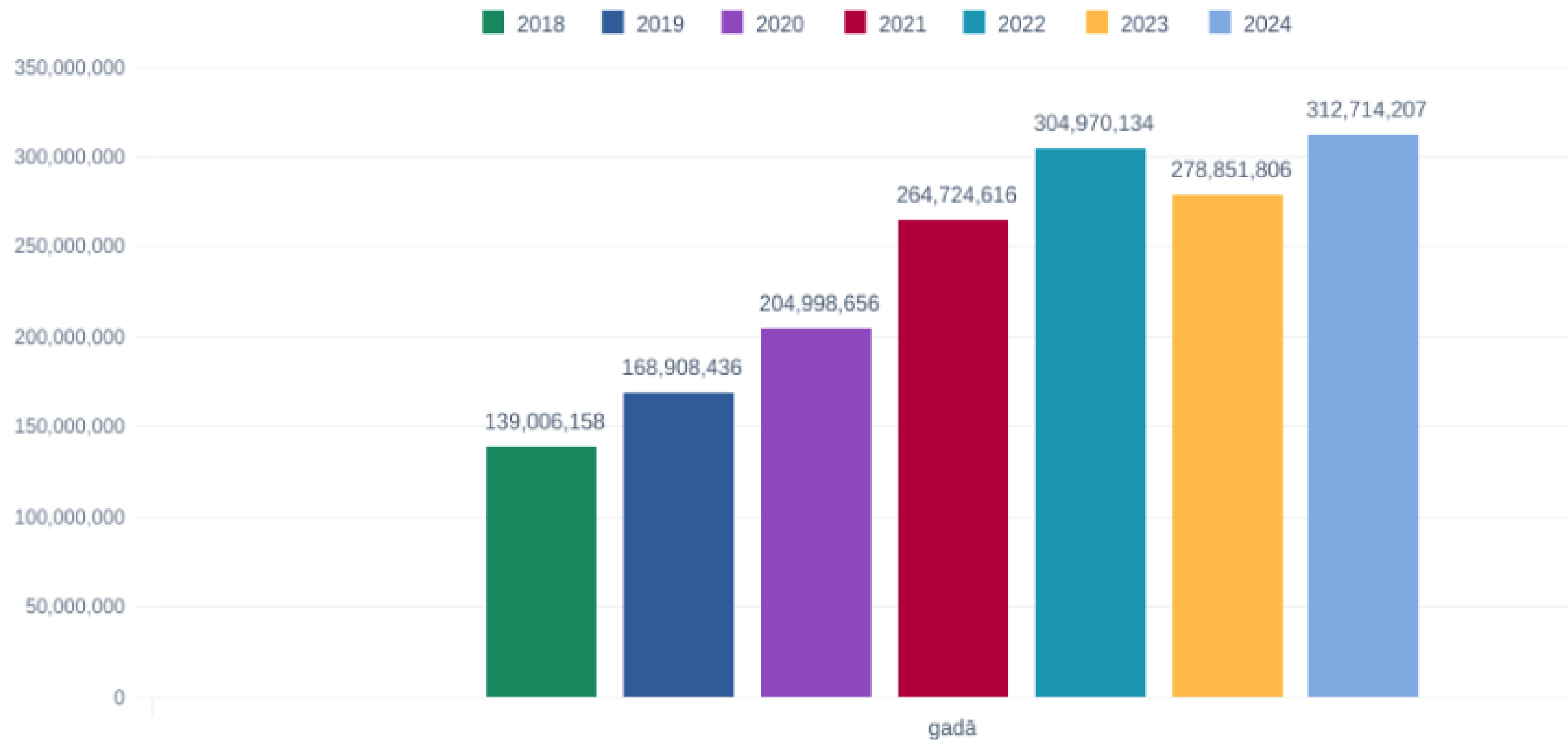
sedz valsts speciālais budžets

70 milj.
eur/gadā

Valsts budžeta izdevumi DNL apmaksai

laiks izkāpt no skrejriteņa

